

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 160—
Pe jumătate de an Lei 80—
Pe America 3 dolari pe un an întreg
Pe societăți și autorități 300 lei anual

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă Poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir pețit 8 Lei pentru fiecare publicație

La mormântul marelui român Tache Ionescu

— Ce a spus dl prim-ministru Iuliu Maniu —

S'eu împlinit șapte ani dela moartea marelui bărbat de stat Tache Ionescu. Cu acest prilej, Duminică 23 Iunie 1929, prietenii și admiratorii lui s'au adunat la Sinaia, la mormântul unde își doarme somnul liniștit, omul care și-a făcut pe deplin datoria către țara lui. S'a slujit acolo un parastas întru pomenirea lui și prin vorbirile ținute s'a făcut amintire despre neprețuitele fapte aduse în slujba Neamului.

Tache Ionescu a fost unul dintre cei mai neobosiți bărbeți politici ai vieții noastre de stat din ultimii 40 de ani. El a stat în centrul tuturor mișcărilor de luminare și mărire a neamului românesc. Inzestrat cu o cultură rară și o minte egeră, Tache Ionescu a știut în totdeauna să învingă piedecile ce i-s'au pus în cale. Cândul care l-a călăuzit mereu, a fost dragostea neajmurnită pentru mărirea țării noastre. În slujba acesteia și-a pus el întreg sufletul și inima. Iar soarta i-a hărăzit norocul să și vadă visul isbândit. Tache Ionescu a trecut la cele veșnice ducând în suflet imaginea României întregite. A fost pentru el ultima și cea mai dulce mângâiere și mulțumire sufletească.

Cuvântarea dlui prim-ministru Iuliu Maniu

Cu prilejul slujirii parastasului dela Sinaia, dl prim-ministru Iuliu Maniu a ținut o frumoasă cuvântare, în care, pe de o parte preaslăvește amintirea lui Tache Ionescu, iar pe de altă, își ia argejamentul de a păstra neștirbite toate înfăptuirile marelui mort și ale colaboratorilor săi. Dl prim-ministru a spus între altele:

Vorbirile lui Tache Ionescu, ca și faptele lui, sunt pilde frumoase ale geniului pus în slujba patrioțismului curat. Ne închinăm lui și, prin el, amintirii întregii generații a marelui înfăptuiri.

Neamul românesc îl va înzestra cu podoaba scumpă a recunoștinței sale și îl va așeza alături de ceilalți mari dispăruți: Nicolae Filipescu și Ion I. C. Brătianu, între nemuritorii înfăptuitori ai desăvârșirii noastre naționale. Guvernul țării românești, împreună cu întreg neamul românesc, se închină amintirii marelui bărbat de stat care a fost Tache Ionescu și preamărește partea lui de vrednicie, în șirul contemporanilor săi, la înfăptuirea măreței opere: România unită.

O face aceasta cu nestrămutată hotărâre de a păstra această operă a lor, a generației însuflețite de a ține neatinse hotarele consfințite prin străduințele lor luminate, prin eroismul fără seamăn al glorioasei noastre armate și prin jertfa nemăsurată a întregului neam românesc.

Vom îndeplini această hotărâre a noastră cu o datorie sfântă față de neamul nostru și față de civilizația omenească, pentru a păstra acestei civilizații o nebiruită cetate în această parte a lumii și pentru a ne afirma un drept, pe care firea lucrurilor și întreaga gândire a vremurilor de azi ni-l recunosc și pe care nimeni nu ni-l poate tăgădui.

Nu vom tinde spre al altuia, dar nu vom ceda din al nostru nici o brădă, niciodată, față de nimeni și cu nici un preț. Hotărârea noastră, brațele noastre, judecata noastră, vor fi înlărite prin conștiința drepturilor noastre istorice mai tari și mai vechi decât ale ori cui altuia, prin legăturile ce de veacuri încheagă într-o singură ființă, neamul românesc și această țară, prin nestrămutatele legăminte, cari au consimțit așezarea țării noastre întemeiate pe libera sa voință și prin jertfele fără seamăn aduse de neamul nostru pentru ideea națională și pentru civilizația întregii omeniri.

Hotărârea noastră este neclintită, dreptul nostru este sfânt și neamul românesc va rămâne păstrătorul nebiruit al hotarelor puse de gândirea și lucrarea lui Tache Ionescu și a marilor săi contemporani.

Credem, că în urma acestui discurs, dl Bethlen și aghiotanții lui vor ști la ce să se aștepte, pe urma străduințelor lor de schimbare a tratatelor de pace.

Creditul Agricol

Lipsa unei bănci, care să dea agricultorilor noștri împrumuturi cu dobânzi mici, a fost și este adânc simțită în tot cuprinsul țării. De aceea guvernul național-țărănesc, ca unul ce cunoaște bine nevoile mulțimii, s'a străduit, încă din primele luni a venirii sale la putere, să întemeieze o mare bancă, care să dea plugarilor banii trebuincioși. Însă, pentru ca această bancă să poată lua ființă, avem neapărată lipsă să cerem ajutorul capitalului străin. Băncile noastre nu ar putea să dea singure sumele trebuincioase. De aceea guvernul a început târguțurile cu capitaliștii străini, la Paris.

După cum vestesc ultimele știri, aceste târguțuri (duse din partea dlor subsecretari de stat I. Lugoșianu și V. Potârnică), merg destul de bine. Grupul de bancheri străini, în frunte cu „Banque de Paris et de Pays-Bas” a cerut datele statistice asupra creditului de până acum al agricultorilor în țară și sunt cercetate de către reprezentanții grupului de bancheri.

Se mai așteaptă încă învoirea unor însemnate bănci americane și engleze, pentru a se începe încheierea contractului.

In urma știrilor primite, guvernul a dat noui îndrumări delegaților noștri și sunt nădejdi ca în cursul săptămânii viitoare să se primească vești îmbucurătoare despre rezultatul tratatelor.

Iarăș cruțările...

În urma hotărârilor luate de comisiunea bugetară, ministerul de finanțe a trimis tuturor ministerelor o circulară (îndrumare), prin care li se pune în vedere să înceapă fără întârziere înfăptuirea cruțărilor, acolo unde nu există nici o îndoială că ele se pot face.

Astfel, ministerul de finanțe cere înlăturarea tuturor diurniștilor (funcționari provizori, de ajutor) rămânând în serviciu numai specialiștii, dovediți neapărat trebuincioși. Deasemenea vor fi desființate și orele suplimentare. Dacă o lucrare într'un minister nu va fi isprăvită în orele de serviciu, atunci funcționarii respectivi vor veni după amiază și vor lucra fără să primească și pentru aceasta vre-o răsplată.

Circulara se ocupă și cu chestiunea automobilelor din ministere, arătând că trebuie să rămână numai automobilele ministrilor și ale secretarilor generali. Restul mașinilor vor fi băgate în garaj, (șopru pentru adăpost) iar șoferii concediați.

După ce vor fi dus la îndeplinire toate aceste măsuri, ministerele sunt îndrumate (prin circulara amintită) să alcătuiască liste despre cruțările ce se vor face. Se crede, că aceste cruțări vor fi foarte însemnate.

Ședința delegației economice a guvernului

Luni în 24 Iunie, s'a întrunit delegația economică a guvernului, ținând ședință la ministerul industriei și comerțului. Au luat parte dnii V. Madgearu, ministrul industriei și comerțului, Mihai Popovici, ministru de finanțe, general Cihoschi, ministru de război, I. Răducanu, ministrul muncii și Pan Halipa ministru de lucrări publice.

Delegațiunea a cerțat chestiunea echipamentelor (imbrăcămintei) trebuincioase armatei și s'a incuviințat în principiu împlinirea nevoilor mai grabnice.

Dl ministru Pan Halipa a cerut delegației să aprobe indignarea unei părți a marelui Nistrului, în fața orașului Tighina, deoarece apele amenință să inunde orașul. S'a luat apoi din nou în cercetare oferta casei „Stewart” din Londra, pentru lucrări de șosele. S'a dat însărcinare dlui Mihai Popovici, ministrul finanțelor, să cerceteze laturoa bănească a ofertei și dlui Pan Halipa să pună la punct latura tehnică.

Viitoarea ședință s'a hotărât pentru Miercuri în 26 Iunie.

Desbaterile parlamentului

Camera

Sedința dela 17 Iunie

După deschiderea ședinței, dl subsecretar de stat D. R. Ioanimescu depune proiectul de lege pentru organizarea Polției și Siguranței.

Dl Gh. Pop, (naț.-țăr.) vorbește despre furtuna grozavă care s'a deslășuit mai săptămâna trecută, asupra județului Someș, pricinuind pagube uriase. D-sa cere ajutorul guvernului pentru cei păgubiți.

Dl St. Ciceo Pop, președintele Camerei, cere dlor deputați să-și dăruiască diurna de pe o zi pentru nenorocirii din jud. Someș. Propunerea este primită.

După aceasta se intră în ordinea de zi, luându-se în discuție proiectul de lege pentru organizarea pescăriilor și a indiguirilor terenurilor inundabile.

Dl N. Corodeanu (naț.-țăr.) spune, că se vede silinț să ia cuvântul, pentru a combate criticile făcute de deputatul liberal Djuvara. D-sa dovedește apoi lipsa de temei a celor susținute de dl Djuvara.

Dl V. Rădulescu-Mehedinți, combate deasemenea observațiunile dlui Djuvara. D-sa arată, că partidul liberal face fel și fel de svârcoliri pentru că nu poate răbda să mai stea în opoziție. Inșă ei uită că în țara aceasta s'a schimbat ceva. Că azi nu se mai poate ridica nimeni decât prin muncă și pricepere.

Dl St. Ciceo Pop aduce la cunoștința Camerei moartea lui Traian Lalescu, fost profesor de matematici la Universitate și Politehnică.

Sedința dela 18 Iunie

Luând cuvântul dl deputat liberal Leonte Moldovanu, întreabă pe dl ministru de justiție, dacă s'au luat măsurile convenite contra bălăușilor dela Fetești (cei cari au bătut pe procurorul și căpitanul de jandarmi).

Dl Gr. Iunian, ministru de justiție, răspunzând dlui L. Moldovanu, arată că s'au luat toate măsurile pentru ca vinovații să fie pedepsiți. Nici unul din cei cari au avut vre-un amestec în această întâmplare nu va scăpa nepedepsit. Eu — a spus dl ministru al justiției — voi ști întotdeauna să apăr prestigiul magistraturii (judecătorilor). În cele 7 luni de când mă gădesc în fruntea acestui minister, am dat mereu dovadă despre aceasta.

După acestea se votează proiectul de lege pentru deschiderea unui credit de 110 milioane pe seama universităților din țară și proiectul pentru ratificarea convenției privitoare la oprirea gazelor otrăvitoare în timp de războiu, apoi ședința se ridică.

Sedința dela 19 Iunie

Declarând ședința deschisă, dl președinte al adunării St. Ciceo Pop, anunță trecerea la cele veșnice a tânărului deputat de Hunedoara, Horia Maniu.

Dl Virgil Madgearu, ministru de industrie și comerțului și provizoriu la comunicații spune: În numele guvernului mă alătur la doliul, pe care întreaga Cameră îl are, în urma dispariției dintre noi a lui Horia Maniu. Dl ministru Madgearu arată apoi meritele și însușirile frumoase ale mortului.

Dl prof. N. Iorga, spune că durerea aceasta nu poate fi numai a partidului din care făcea parte Horia Maniu, ci a tuturor acelor cari l-au cunoscut și l-au stimat.

Dl N. Penescu (naț.-țăr.) vorbește în numele foștilor colegi de școală ai lui Horia Maniu.

După acestea a luat cuvântul dl Ilie Lazar (naț.-țăr.) D-sa face amintire despre

lipsurile ce le simte Maramureșul pe urma faptului că nu are o legătură directă de cale ferată cu Bucovina. Cere guvernului să facă strălunțe pentru curmarea acestui neajuns.

Dl Eftimie Gherman (soc.) adresează o comunicare dlui ministru al muncii în legătură cu chestiunea șomajului (muncitorii fără lucru.)

Dl Virgil Madgearu ministru de industrie și al comerțului, spune că întru cât chestiunea pusă de dl deputat Gherman, privește însăși politica economică a guvernului, se vede nevoit să dea anumite lămuriri.

D-sa arată, că șomajul care s'a produs mai ales la uzinele Reșița, în ultimul timp, este datorit faptului, că nu s'au putut face din partea Statului comenzi cari să dea în deajuns de lucru societății. Inșă acest rău va fi curând lecuit. Camera a deschis un credit de aproape 5 miliarde pe seama căilor ferate, așa că atât societatea Reșița, (care a concediat în ultimul timp 2000 de lucrători), cât și celelalte uzine vor putea găsi din nou de lucru.

Dar îndreptările nu se pot face toate deodată. Situația care a fost găsită la venirea la cârmă a partidului național-țărănesc a fost cu mult mai grea decât ne-am fi putut închipui. De aceea cerem și muncitorilor să fie înțelegători și să aibă încredere în guvernul de azi care se străduiește pe toate căile să le îmbunătățească soarta (aplauze).

Isprăvindu-și dl ministru V. Madgearu vorbirea, se intră în ordinea de zi, continuându-se discuția generală a legii pentru organizarea și administrarea pescăriilor statului și indiguirea locurilor inundabile.

În această ședință a luat cuvântul dl Ion Mihalache, ministru de agricultură, care răspunde observațiilor aduse legii și arată binefacițele ce vor decurge pentru economia țării din aplicarea ei. Din luminoasa cuvântare a dlui ministru Ion Mihalache, dăm amănunte în altă parte a gazetei noastre de azi.

Sedința dela 20 Iunie

După deschiderea ședinței se fac câteva comunicări, apoi se intră în ordinea de zi, începându-se discuția asupra așezămintelor Eforiei Sf. Spiridon din Iași.

Dl Dr. Rășcanu își desvoaltă interpellarea despre situația grea în care se gădesc spitalele Eforiei Sf. Spiridon. Ele au o datorie de aproape 30 milioane. Starea rea a spitalelor, atrage după sine și desorganizarea facultății de medicină din Iași. Din cauze materiale s'au desființat clinicile și laboratoarele, așa că studenții n'au materialul trebuincios pentru studiile lor. D-sa cere o seamă de măsuri de îndreptare.

Dl Sever Dan, ministru de sănătății, răspunzând dlui Rășcanu recunoaște, că o mare parte din spitalele noastre sunt într-o stare rea, dar guvernul nu poate fi făcut vinovat, întrucât el a moștenit această stare de lucruri. În tot cazul, guvernul se va strădui să îndrepte situația pe cât îi va fi cu putință.

Dl N. Costăchescu, ministru de învățământului, vorbește tot în legătură cu spusele dlui Dr. Rășcanu. D-sa arată că situația facultății din Iași nu este atât de nenorocită cum o arată dl Rășcanu. Guvernul de azi e hotărât să ajute învățământul superior, dar nu poate să ajute o Universitate mai mult decât pe alta.

Dl I. Rang, (naț.-țăr.) își desvoaltă interpellarea cu privire la neregulile dela Casa Pădurilor, administrată de dl I. Opran. Dl I. Rang acuză pe dl I. Opran de susuragere de acte publice, întrucât din dosarele puse la dispoziție lipseau tocmai actele de cari

era nevoie. D-sa spune, că are 14 puncte de acuzare contra dlui Opran, pe cari le va însoți cu dovezi temeinice. Aceasta o va face într-o ședință următoare, fiind acum timpul înaintat.

Sedința dela 21 Iunie

La începutul ședinței dl vice-președinte C. Angheliescu declară vacant locul de deputat de Hunedoara, în urma morții lui Horia Maniu.

După aceasta dl Costăchescu, ministru de învățământului, depune un proiect pentru deschiderea unui credit de 25 milioane pe seama școlilor minoritare.

Dl I. Gh. Duca, (lib.) în numele partidului liberal declară, că în urma discursului contelui Bethlen, rostit la Budapesta, guvernul nostru ar trebui să întrerupă tratativele dela Viena în chestiunea optanților și să arete Consiliul Ligii Națunilor, că din vina Ungariei nu se poate ajunge la o bună învoială.

Dl Oct. Goga (averescan) are aceeași părere. D-sa se ocupă cu svârcolirile Ungurilor pentru schimbarea tratatelor de pace.

Dl prof. N. Iorga spune că d-sa nu e neliniștit de loc de frământările Budapestei. Totuși ar trebui îndreptat un apel către milioanele de unguri cinstiți, cărora să li-se arate că conducătorii dela Budapesta vor să-și bată joc de ei precum și-au bătut joc și de sângele lor.

Dl G. Mironescu, ministru de afaceri străine, arată felul cum a înțeles să procedeze guvernul în această chestiune. D-sa spune că este în așteptarea răspunsului Budapestei la demersul în scris al guvernului nostru. După ce îl vom cunoaște pe acesta, vom ști cece avem de făcut.

În urma acestora se ia în discuție legea pentru accelerarea (grăbirea) judecăților.

Dl Mircea Djuvara (liberal) face critica acestei legi.

Dl Bela Peretz (maghiar) declară, că nu votează legea.

Dl Pompiliu Ionțescu, vice-președintele Camerei, declară închisă ședința de după amiază și deschide ședința de noapte, dând cuvântul dlui R. Franasovici (liberal) care vorbește la legea de reorganizare a poliției. D-sa critică în amănunțime legea poliției, pe care o găsește în contradicție cu vederile partidului național-țărănesc (?) pe când era în opoziție. Dl Franasovici mai găsește că este o nepotrivire între arătarea de motive a legii și articolii singuratici. Ședința s'a ridicat la ora 10 seara.

Sedința dela 22 Iunie

Declarându-se ședința deschisă a luat cuvântul dl deputat Dr. N. Lupu, protestând contra purtărilor provocatoare ale Ungurilor. Ca încheiere d-sa a spus: „Să știe Liga Națunilor, că România e așezată acolo unde e așezată pe baza drepturilor câștigate de sute de ani și că vom muri până la cel din urmă român, întru apărarea țării”.

După aceea se fac câteva comunicări, apoi se ia în discuție legea accelerării judecăților. La această discuție au luat cuvântul dlui deputat P. Simonetti, N. Radovanu Văgăunescu și Hoffman, toți naționali-țărăniști. Dl Simonetti a spus între altele, că după războiu înmulțindu-se procesele, s'a simțit lipsa unei legi de accelerare. Așa s'a făcut legea actuală, a cărei schimbare ne va duce un pas mai departe.

Ca încheiere a luat cuvântul dl Victor Cădere (naț.-țăr.) vorbind despre proiectul de lege asupra reorganizării poliției. D-sa a arătat cu dovezi temeinice toate binefacițele ce vor decurge pe urma acestei legi.

Ședința a luat sfârșit la ora 8 seara.

INFORMAȚIUNI

M. S. Regele la Sinaia. M. S. Regele Mihai și Principesa-Mamă Elena și-au luat reședința de vară la Sinaia, părăsind Capitala Luni în 24 Iunie, cu un tren special.

Regina Maria și Domnița Ileana au plecat la Bled. În vederea unui fericit eveniment care este așteptat în familia regală iugoslavă, Regina Maria și Domnița Ileana au plecat Duminecă în 23 Iunie, la Bled în Serbia, unde vor rămâne timp de 3 — 4 săptămâni, după care se vor reîntoarce în țară luându-și reședința la Sinaia.

Di N. Titulescu în Portugalia. Di Nicolae Titulescu, ministrul nostru la Londra, împreună cu soția d-sale, a sosit cu un aeroplan la Lisabona, capitala Portugaliei. D-sa e fost așteptat de un reprezentant al ministrului de externe al Portugaliei, de însărcinatul de afaceri al României și de consulul României. Seara s'a dat un banchet la legăție, în onoarea d-lui Titulescu, la care a fost de față și ministrul de externe portughez, precum și miniștrii Franței, Angliei și Spaniei. Cu prilejul acestei vizite, gazetele portugheze au scris mulți articoli de laudă la adresa d-lui Titulescu și a României.

Congresul Ligii Culturale la Cluj. Sâmbătă în 22 Iunie, s'a deschis la Cluj, Congresul Ligii Culturale, sub președinția dlui prof. N. Iorga. La acest congres au luat parte delegați din toate colțurile țării. Lucrările congresului s'au desfășurat într-o atmosferă înălțătoare. S'au discutat chestiunile în legătură cu răspândirea culturii în sânul poporului nostru. La timp potrivit vom scrie mai pe larg.

Două planuri frumoase și folositoare. E vorba despre construirea canalului navigabil Argeș — București — Dunăre și despre electrificarea liniei ferate București — Ploești. Privitor la construirea canalului București — Dunăre s'au prezentat mai multe proiecte (planuri). De aceea dl Virgil Madgearu, ministrul industriei și comerțului, a numit o comisie în frunte cu dl Dem. Dobrescu, primarul Capitalei și dl inginer Stan Vidrighin, directorul general al căilor ferate, cu însărcinarea de a studia toate aceste planuri. Tot această comisie își va da părerea și asupra planului de electrificare a liniei ferate București — Ploești. Lucrările de mai sus ar urma să înceapă cât mai curând.

Examenul de bacalaureat. Marți în 25 Iunie, a început în întregă țara examenul de bacalaureat. Comisiunile de examinare au fost publicate cu două zile înainte de începerea examenului. În orașul nostru au fost numite două comisii: una la liceul „Domnița Ileana” având de președinte pe dl profesor univ. Gh. Bogdan Duică și cealaltă la liceul „Gheorghe Lazăr” având de președinte pe dl G. Bedresg, prof. univ. la Cernăuți. Prima comisie va examina candidatele dela liceul de fete Sibiu, lic. Brukenthal Sibiu, lic. Roth Mediaș și lic. evang. de fete Sibiu. Comisiunea a doua va examina candidații dela lic. „Gh. Lazăr” Sibiu și liceul de băieți din Făgăraș.

Prăpădul ploilor în țară. Din mai multe părți ale țării vin vești despre ploile însoțite de furtuni uriașe ce s'au deslășuit în ultimul timp. Așa bunăoară la Oradea-Mare în ziua de 21 Iunie a avut loc o groaznică rupere de nori care a pricinuit mari pagube atât la semănături cât și locuințelor mai slăbuțe din oraș. De asemenea a pricinuit pagube însemnate și furtuna ce s'a deslășuit în ziua de 22 Iunie asupra regiunii petrolifere Ceptura, din valea Prahovei. Din Basarabia încă se vestesc câteva mari furtuni și ruperi de nori.

Convocare. Comitetul Societății naționale a meseriașilor patroni români din Sibiu, convoacă pe toți meseriași patroni din toate branșele românești din Sibiu și jur pe ziua de Miercuri, 3 Iulie 1929, la orele 8 seara, în localul Reuniunii din str. Brukenthal, la o consfătuire relativ la Legea contractelor de muncă.

Un apel respins. Gh. N. Segărceanu fost casier al administrației financiare din Craiova, înlesnise căpitanului Manea, fraudatorul dela Divizia 2, să încaseze niște ordonanțe de plată falsificate. Pentru fapta sa, Segărceanu fusese condamnat la un an și jumătate închisoare și 10,860,823 lei despăgubiri către stat. Contra acestei hotărâri el a fost declarat apel. Apelul s'a judecat mai zilele trecute și fiind găsit de Curtea ca nefondat, el a fost respins.

Întoarcerea unui prizonier din Rusia. Mai zilele trecute a sosit în orașul Rădăuți (Bucovina) Constantin Olinici, care a fost luat prizonier în timpul războiului de către ruși și a trăit de atunci și până azi în Rusia. El declară că în Turkestan se mai află și azi 2200 prizonieri dintre cari 400 ardeleni, 12 basarabeni, 1000 unguri și 800 bosniaci. Ei sunt supuși la cele mai grele munci.

Nenorocirea unui aeroplan englez. Aeroplanul englez „City of Ottawa” cu 2 motoare de 1000 cai putere, a făcut de peste o mie de ori sborul peste canalul Mânecei dintre Anglia și Franța. În ziua de 18 Iunie a plecat dela aerodromul (port pentru aeroplan) din Croydon de lângă Londra cu 11 călători și oameni de serviciu. Când mai aveau de făcut vre-o 5 kilometri până la țărâm, aeroplanul s'a prăbușit deodată în mare. Șapte persoane și-au găsit moartea în această nenorocire. Alte trei au fost greu rănite. Ceilalți au fost scăpați de vapoarele cari au sosit în ajutor la locul nenorocirii.

O neînțelegere între Rusia și Italia. Neînțelegerea despre care e vorba s'a născut pe urma vizitei escadrilei aeriene a Italiei. Și anume: Părăsind Bosforul (în Turcia) escadrila s'a împărțit în două grupe, unul de 21 și celalalt de 14 hidroavioane (aeroplan care plutesc și pe apă). Tratatul dela Lausanne, însă prevede că diferitele puteri nu pot trimite în Marea Neagră forțe mai mari ca acele de cari dispun puterile mărginașe. Rusia, care în Marea Neagră are numai 21 hidroavioane, s'a plâns la Comisia Strămtorilor. Această comisie după ce a cercetat neînțelegerea, a hotărât să o supună Societății Națiunilor.

Agricultorii și noul tarif vamal. Reprezentanții agricultorilor, viticultorilor (cultivatorilor de viță de vie), și Camerelor agricole s'au prezentat la ministrul industriei și comerțului, spre a cere și discuta noul tarif vamal. Față de însemnatele schimbări aduse tarifului vamal la capitolele privind nevoile agricultorilor și viticultorilor, delegația s'a declarat mulțumită de noul tarif.

Vremea în Germania. Spre sfârșitul săptămânii trecute s'a abătut un val neobișnuit de căldură asupra Germaniei. Și mai ales la Berlin s'a înregistrat o temperatură de 36 grade, încât asfaltul de pe străzi a început să se înmoaie, deși a fost stropit de câteva ori pe zi. Dar iată că la începutul acestei săptămâni vremea s'a schimbat dintr'odată. În locul arșiței a venit un val de frig. În tot cuprinsul Germaniei au fost furtuni, iar în multe părți a căzut și zăpadă.

Notiță. În ziua 24 l. c., s'a ținut tragerea de război cu tunuri pe câmpul de Instrucție dela Poplaca cu direcția spre „Dreispietzwald”. Pentru evitarea eventualelor accidente populația se face atentă, dacă se vor găsi proiectile neexplodate a nu se atinge nimenea de ele, ci a însemna locul unde se află și a anunța imediat regimentul 35 Art. pentru a se lua măsuri de distrugere.

Pentru ușurarea lucrărilor de recrutare. Pentru ca lucrările comisiunilor de recrutare să fie îndeplinite cât mai bine și mai repede, ministrul de război a hotărât ca de aici înainte, medicii recrutori să poată scuti în ședință numai pe tinerii atinși de boale ce se văd și sunt neîndoelnice. Boalele cari recer o cercetare mai amănunțită, vor trece în fața unei comisii de revizie, la 20 de zile după isprăvirea lucrărilor de recrutare. Această comisie își va da apoi părerea asupra tinerilor propuși pentru scutirea de serviciul militar.

Reorganizarea postei. Proiectul de lege pentru reorganizarea postei a fost alcătuit și va fi trimis, încă în săptămâna aceasta, consiliului legislativ (comisiunea care își dă părerea asupra tuturor legilor ce se aduc). Noua organizare a postei se va face pe bazele autonomiei, adică a neatârării. Când posta va deveni autonomă, vor începe și lucrările de investiții. Sunt nădejdi, ca în curând să vedem înlăptuindu-se multe îmbunătățiri și la postă.

Sburătorii români la Praga. Escadrila română formată din 5 aeroplan și nouă ofițeri, în frunte cu generalul Gorschi, a sosit în ziua de 22 Iunie la Praga, venind din Polonia. Sburătorii noștri au fost primiți de personalul legăției și atașatul nostru militar, precum și de generalul Pfeiffer, comandantul aviației cehoslovace, foarte mulți ofițeri și public. Ei vor rămâne în capitala Cehoslovaciei vre-o 3 — 4 zile. Luni în 24 Iunie, generalul Syrwy, șeful statului major cehoslovac, a dat o masă în cinstea oaspeților.

Teatru românesc în Sibiu. Sâmbătă în 29 Iunie, orele 9 seara, în teatrul orașesc, simpaticul artist bucureștean Pepe Georgescu va juca marele succes „Căsnicii moderne”, spectacol în trei acte de Anton Cehov. Bilete la „Foaia Poporului” și seara la casa. Numeri de probă din „Foaia Poporului” trimitem la dorință ori cui gratis, dacă ni se cere (un număr din urmă). — Recomandăți foaia tuturor cunoscuților.

De ale agriculturii. Guvernul se gândește încă de pe acum la lucrările agricole ce se vor face pe toamnă. S'a constatat, că în iarna trecută au degerat în primul rând grânele streine. Pentru ca acest neajuns să fie înlăturat de aici înainte, se va face tot posibilul pentru folosirea grâului din țară, care va fi bine curățit și bine pregătit. În ceea ce privește recolta din anul acesta, după calculele de până acum, ea va fi de vre-o 180,000 vagoane la o suprafață însemnată de circa 2,000,000 hectare.

Aviz. Sfatul Negustoresc în ședința din 20 Iunie 1929, a luat următoarea hotărâre: Sfatul Negustoresc nu înțelege să sprijine în alegerile Camerei de Comerț și de industrie decât acea listă de candidați care va fi întocmită cu concursul său oficial. Sfatul Negustoresc este s'răin și nu sprijinește pactul electoral ce s'a încheiat acum între unele asociații săsești și exponenți politici români, în numele câtorva izolate elemente comerciale române.

Anunț școlar. Direcțiunea școlii de ucenici industriali de stat curs inferior din Sibiu aduce la cunoștință, că încheierea festivă a anului școlar va avea loc în ziua de 29 Iunie c., la ora 3 p. m., în localul școlii primare de stat Nrul 1, strada Avram Iancu 13. Expoziția de fine de an se deschide în 29 Iunie ora 10 a. m. Dnii patroni, părinții elevilor precum și publicul este rugat a cerceta expoziția și a lua parte la încheierea festivă a anului școlar. *Direcțiunea.*

Tribunalul Sibiu secția I.
Nr. Pj. 2955/928 10984

Extras

din registrul pentru asocia-
țiunile recunoscute ca persoane
juridice.

Nr. de ord. : 7.
Titlul sau denumirea persoanei
juridice: Societatea vinerilor din
comuna Cristian.

Obiectul și scopul: Plantația
nouă și menținerea viilor. In-
deplinirea dispozițiilor din art. de
lege XII din 1894. Intărirea co-
merțului cu strugori de masă.
Combateroa și stăpînirea morbo-
rilor și altor stricăciuni ce se vor
întîlni în vii. Apărarea bezei și ob-
iectului aparținător Societății Vie-
rierilor. Asigurarea și înlesnirea co-
merțului cu vin.

Sediul și sucursala: Sediul este
în comuna Cristian.
Data constituției: 18 Martie
1925.

Actul pe temeiul cărui s'a ob-
ținut personalitatea juridică: Sta-
tutele societății și hotărârea tri-
bunalului Sibiu Nr. Pj. 2955/928
2 din 7 Maiu 1929.

Numele, profesia, domiciliul
și naționalitatea persoanelor ce
compun consiliul de direcțiune și
administrație: Președinte, Gro-
meier Andrei, Vice-pres.: Haupt
Gheorghe, șanier: Huber Iosif,
secretar: Ioan Scherer, vornici:
Const. Cozman, Liebhardt Matei,
Fleischer Iosif, Beer Ioan, Matei
Iacob, Zeck Ioan, membri în co-
mitet: Zarves Mihail, Vogelhuber
Samoil, Haupt Ioan, Hooprich Sa-
muel, Kaiserauer Iosif, Kofleitner
Matei, Valeau Mihail, Miss Mi-
hailă, Brad Nicolas, Fleischer
Samoilă, toți economi, cetățeni
români și domiciliați în Cristian.
Observații: Dosar N. Pj. 2955
1928.
Sibiu, la 5 Iunie 1929.

Fischer grefier

ANUNȚ

Direcțiunea școlii de ucenici
industriali de stat curs inferior
din Sibiu, în vederea aprovi-
zionării cu combustibil a școlii
pe anul școlar 1929/30, publică
concurs pentru furnizarea a 20
(donăzeci) stânjini lemne de fag
sal. I. Domnii concurenți pot
prezenta ofertele închise și sigi-
late Direcțiunii acestei școli,
str. Avram Iancu 13, zilnic între
orele 10-12 a. m. în termen de
10 zile, dela apariția acestui
anunț în ziar.

Lemnele se vor furniza în
curtea școlii și se vor preda
comisiei delegate cu recepțio-
narea.

Direcțiunea.

10985

BOALE DE

Stomac

de tot felul ca: lipsa de apetit,
mislirea grea, cătărul de
stomac, acreală grea și vo-
marea, sgârcl de stomac și
paste toate greutățile și slă-
biciunile stomacului se înlă-
tură prin

10987

Exenta de stomac „Vertes“

4 sticle 540 Lei. Spesele po-
stale și ambalaj în regie pro-
pria la Farmacia „Vulturul
Alb“, Lugoj, No. 34 Banat.

Un vânzător

se caută la Cooperativa de con-
sum „Hosmăreana“. Doritorii
să se adreseze la societate până
în 5 Iulie 1929.

10987 Cooperativa Hosman

Se caută

un mobilier pentru
prăvălie sau bodegă.
Adresa: str. Abator 22.

Manutanța Garnizoanei Sibiu
Nr. 900/929 10986

Publicațiune

Se aduce la cunoștința ama-
torilor că în ziua de 19 Iulie
1929 ora 10 dim. se va ține li-
citație publică în localul acestei
manutanțe din str. Mihai Viteazu-
lul No. 1, pentru vinderea a
unui vagon fâină integrală res-
pinsă de comisia de Recepție și
neridicată de furnizorul Grün-
span din anul 1924.

Licităția se va ține în confor-
mitate cu art. 72 și următorii
din legea contabilității publice,
cu oferte închise.

Ofertanții vor avea asupra lor
și garanția de 10%, în recipisa
căsei de Depuneri.

Informații se pot cere în
fiecare zi de lucru dela orele
8-12 și 3-6.

Sibiu, la 24 Iunie 1929

Șeful manș. Sibiu
Adm. Căp. Fronius

Dacă doriți!

ca pentru bații D-stră să fiți
bine serviți, vizitați

Prima Pietrărie Română

în SIBIU

IOAN CHIDU

strada Podului 7/a

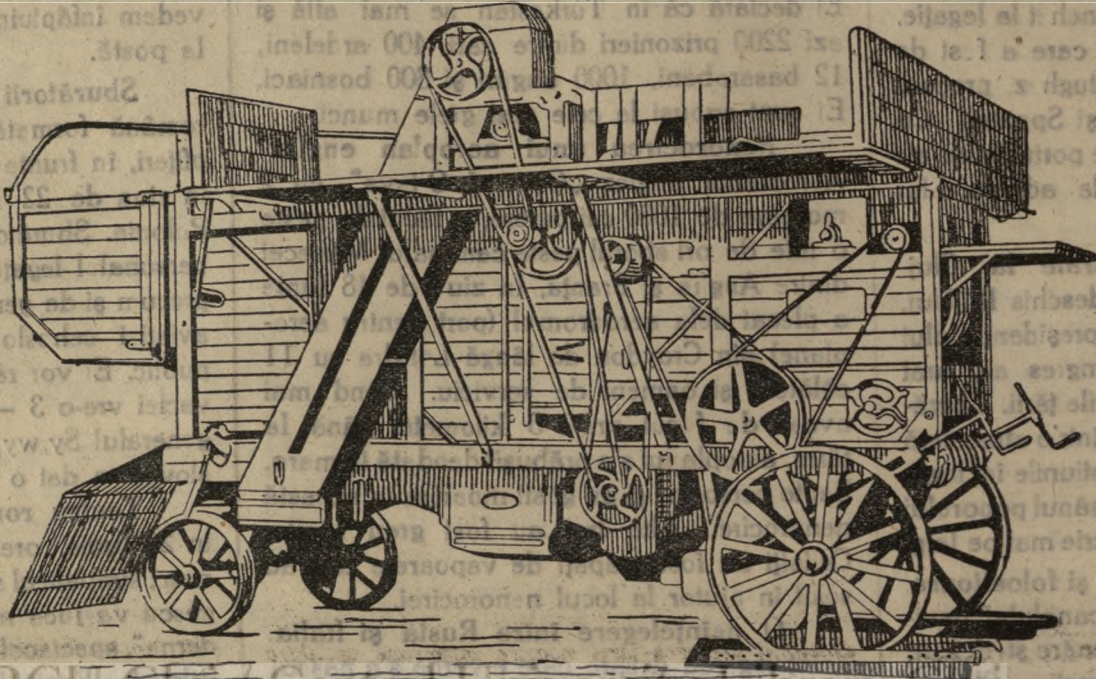
Unde se află tot felul de Cruci
și Monumente pentru cimitire,
Execuții la clădiri de orice natu-
ră. Reparații de tot soiul apar-
ținător acestei branșe. Monumente
pentru eroii căsuți pe câmpul de
luptă. Pentru informații la mo-
numente pentru eroi, sau la dis-
poziție absolut gratuit. 10085

De vânzare

O moară țărănească
cu petri franceze și cu toate
accesoriile ei, No. petrilor 32
Adresa: David Gavrilă, Salva
județul Năsăud. 10966

GARNITURILE DE TREERAT

Hofherr-Schranz-Clayton-Schuttleworth sunt și rămân cele mai bune

Treerătoare combinate cu aparat de trifoi
de 820, 900 și 1225 m/m. lățime, precum și
Motoare Diesel (de motorină) benzină tractoare Fordson
furnizează reprezentanța 10954

CAROL F. JICKELI — Sibiu și Alba-Iulia

Prețuri și condițiuni de plată favorabile.

Publicațiune

Comuna Mihai Viteazu', piasa
Daneș, vinde în 10 Iulie 1929
la ora 3 d. m. 200 buc. stejari
prin oferte închise. Prețul de
strigare 12.000 Lei. Vadiu 10%.
Mihai-Viteazul, 7 Iunie 1929.

Primăria comunală
10982

O mașină de treerat

mărimea 1000 m/m, fabricat
Hofherr și Schranz, mânăta
cu motor de benzină 10 H. P.,
1 aparat (curățitor) de trifoi,
1 tractor Fordson cu plug 2
braze Oliver, toate în stare
bună de funcțiune, efită de
vânzare la N. Vidrighin Ocna-
Sibiului.

10967

Atențiune!

Începând cu ziua de azi a
ieșit dela mine Ernst Theil și
nu mai are dreptul de a per-
tracta în numele meu cu clienții
mei de a încasa bani. Agentura
Schikler, Sibiu, str. Târgului 5.

10991

De vânzare

10992

Una casă cu cărciumă, prăvălie de coloniale, tutun și sare.
Una casă, 9 camere lângă linia tramvaului 650.000 Lei.
Una casă cu etaj cu 4 locuințe parchetate, grădina, ieftină.
Una casă cu etaj cu 4 prăvălii 3 locuințe, poziție bună 1.200.000.
Una vilă mică cu grădina mare, 450.000 Lei.
Una vilă cu 2 locuințe, grădina frumoasă, 550.000 Lei.
De toate felurile poate cumpărătorul să aleagă ce vrea în
ori care parte a orașului vrea omul, mare sau mică.
Agentura Schikler, Sibiu, strada Târgului (Markt.) No. 5.

Publicațiune de licitație

Comitetul școlii primare de
stat din comuna Veștem dă în
întreprindere prin licitațiune pu-
blică, reparația școlii, Dum-
neică în 7 Iulie a. c. ora 2 p. m.
în cancelaria comunală, depu-
nând vadiu 10% după suma de
28.082 lei.

Condițiunile de licitație se
pot vedea în ori-ce zi la pri-
măria comunală.

Comitetul școlar
10990

De vânzare

Garnitură de treerat în
stare bună, batoză de 1000 mm.
sistem Hofherr, motor de ben-
zină 10 H. P. și aparat de trifoi.
Romul Aren, Vorumblos
p. u. Copșa-mică. 10978

Local de prăvălie

cu magazine, primul rang, sunt
de închiriat. Stradă foarte frec-
ventată în orașul de jos.
Interesații a se adresa la re-
dacția foii.

10988

O garnitură completă

de treerat 720 mm., motor
de 8 H. P. aproape nouă e de
vânzare din cauza dizolvării
societății. — A se adresa la
Andreas Beer, Turnișor Nr. 175.
10989

De vânzare

**O instalațiune com-
pletă de scărmanat lână**
compusă din 3 mașini de lână,
transmisii, curele, 1 lup și
dovă scărmanătoare, 1 gatar
venețian cu 16 fireze și un cir-
cular. O instalațiune completă
pentru fabricarea uleiului, toate
de prezent în funcțiune.

A se adresa la Nicolae Oltean,
Sebeș Alba, str. Popa Lăzar 46.
10979

Un motor

de benzină, de 10-12 H. P.
marca Schib Sibiu, în perfectă
stare de funcțiune e de vân-
zare la firma Bucșian et Co.
Săiște, jud. Sibiu.
10935

Căsătorie

Un băiat, etatea 29 ani mese-
riaș, cu venit lunar de 15 mil
lei, cu numerar 400 mil și gos-
podărie la țară dorește căsătorie
cu o Dșoară bună și corespon-
zătoare. Oferte să se trimită
sub: Căsătorie la Adm. foii.

10963

De vânzare

O garnitură de treerat
completă, compusă din o ba-
toză 1100 mm. fabricat Ruston
Proctor și un tractor Fordson,
toate în stare de funcțiune. A
se adresa la Gustav Metter, Se-
beș-Alba str. Mihai Viteazul 64.
10978

Mulțumită

Subsemnatul Nicolae Să-
bău locuitor în Gusterița,
str. Dorobanților Nr. 252,
aduc prin prezenta mulțu-
mirile mele Societății de
asigurare „Prima Arde-
leană“ din Sibiu, care
mi-a lichidat urgent și cu-
lant dauna mea de foc ce
am avut-o la 14 Iunie a.
c. și îmi țin de datorință
a recomanda călduros so-
cietatea de mei sus tuturor
acelora cari doresc a și
asigura bunurile lor contra
pagubelor. Nicolae Săbău.
10986

**Lănțezeala
oilor**

se provocată adesea
din cauza îmbolnăvi-
rei de Gălbează.

Animalul poate fi cu ușu-
rință vindecat de această
boală, dacă i se dă o cap-
sulă de

Gălbinaol

(care costă numai 14 lei).
Vindecarea e imediată
și sigură, chiar în cazurile
cele mai grave.

Prețul unei cutii originale
de 25 capsule 350 lei, de
12 capsule 180 lei, de 6
capsule 100 lei. De vân-
zare în toate farmaciile și
drogeriile.

Reprezentanța:

Drogueria „Standard“
București.

10919

**O casă cu brevet
de cărciumă**

și prăvălie e de vânzare în
Sebeș Alba, la poziție bună
între o fabrică de cherestea
și o fabrică de pălării. A se
adresa la: Ilie Almășan, crăș-
mar, Sebeș Alba, strada Ioan
Creangă No. 1.

10983

**Cele mai bune și mai
ieftine**

mașini de tricostat

în toate execuțiile pentru
toate scopurile

Reprezentanța fabricii
Claes & Fientje

Mühlhausen, Germania.

Expoziție permanentă

„Standard“

întreprindere tehnică-comer-
cială, SIBIU
10964

Pentru sprijinul agriculturii

Vorbirea d-lui ministru I. Mihalache la legea pentru reorganizarea pescăriilor și îndiguirea locurilor băltoase mărginașe cu Dunărea

Cu prilejul discuțiunii dela Cameră, a legii pentru reorganizarea pescăriilor și îndiguirea locurilor inundabile (peste cari se revărsă apele Dunării), dl ministru al agriculturii I. Mihalache a ținut în ședința dela 10 Iunie 1929, un luminos discurs, din care dăm și noi părțile mai însemnate.

Bălțile formează o avere uriașă pentru stat

Dl ministru Ion Mihalache spune, că întinderea totală a regiunii inundabile a Dunării, trece de un milion de hectare, dintre cari aproape trei sferturi, adică 724.000 hectare sunt proprietatea statului și numai 27 la sută proprietate particulară. Cea mai mare parte din această proprietate a statului constă din bălți, adică din cele 724.000 hectare vre-o 432.000 hectare sunt bălți și numai 292.000 hectare loc inundabil, când uscat, când acoperit cu apă.

La această însemnată avere a statului, trebuie să adăugăm 450 km. de mare, în care statul nostru este singur îndreptățit să pescuiască. Din acești 450 kilometri 200 sunt de apă așa numită salmăstră (amestec de apă dulce și de apă sărată) care este cea mai bogată în pește.

Ce produce, însă, statului această uriașă avere, după organizația de până acum? Puțin, foarte puțin. În timp ce producția pescăriilor, înainte de războiu era de 24—25 milioane kilograme (în mijlociu) anual, după războiu ea a scăzut la 18—19 kgr. de pește. Cea mai mică producțiune a fost anul trecut sub consiliul de administrație liberă, când ea n'a trecut de 12 milioane kgr. pește.

Legea de față este chemată să înălțare toate aceste neajunsuri și să dea un nou avânt bogățiilor țării. Însă, pentru ca să putem duce la îndeplinire lucrările prevăzute de noua lege, avem neapărat trebuință de capital strein. După acestea dl ministru Mihalache arată în amănunte pricinile pentru cari a fost necesară noua lege, apoi face câteva declarații în legătură cu problemele agriculturii dela noi. Am socotit de mare însemnatate aceste declarații, pentru cititorii noștri, de aceea le dăm ceva mai pe larg în următoarele:

Increderea în puterile de viață ale națiunii

A prizoni astăzi capitalul strein, însemnează, sau a face o politică oarbă de subjugare a intereselor țării intereselor de partid, sau a nu avea încredere în puterea de viață a acestei țări, a acestei națiuni. Dar, cum, domnilor, am avut sute și mii de ani părți din națiunea noastră nu numai sub capital strein, dar și sub stăpânire streină; și cu toate acestea sufletul nostru nu s'a robit, am găsit în noi țeria trebuincioasă să ne scăpăm și de capital și de stăpânirea streină.

Iar astăzi, când suntem cu toții la un loc, să ne mai temem noi, că dacă dăm drumul capitalului strein în țară, vom ajunge „coloni”, „țară de robi”? (aplauze). Pășim la lucrarea nouă de refacere cu toată încrederea și în capitalul strein și în puterile de viață ale națiunii.

Căile guvernului de azi

În toate lucrările noastre ne vom păzi să nu confundăm interesele țării cu interesele partidului (cum au făcut liberalii și averscanii, N. R.) Viața economică a țării se va turna pe tiparele ei firești și nu vom croi întâi tiparele noastre de partid. Singura no-

astră grijă aceasta va fi: ca țara să se desvolte pe nevoile ei și puterile ei și s'o scăpăm de forme ce sunt streine de ea.

Construcția la care lucrează guvernul, la care sunteți chemați să ostenți și d'oastră, va însemna un nou echilibru în viața economică: interesele plugarilor la temelie vieții economice de stat! Și un nou echilibru în viața morală. Încredere în sufletul cuminte, pașnic, măsurat al plugarilor (aplauze).

Țara aceasta nu este opera celor ce trimbează că au făcut-o. La temelie ei sunt oseminte, adevărat, din toate straturile sociale, dar cele cari se îngămădesc mai mult sunt osemintele plugarilor (aplauze prelungite). Ei au mers la războiu cu acea putere ce au moștenit-o din moși și strămoși. Dacă ei au fost în stare de această jertfă, să aibă la un loc o Românie, nu trebuie să ne speriem că prin faptele lor vom ajunge la o Românie care să meargă spre fărâmițare (aplauze).

Avem convingerea, domnilor, că prin fiecare pas ce-l facem prin legiurile noastre, ne apropiem de aceasta politică generală care însuflește lumea. Sunt încredințat că aducem îmbunătățiri nu numai bălților, ci deodată cu acestea purcedem și la îndreptarea vieții morale (aplauze prelungite). Credem că momentul e' binevenit. Să purcedem cu toată încrederea în puterile noastre. Politică care ne-a tiranizat până astăzi, și-a făcut dovada neputinței sale. Politică cere a ne socoti, care a asupra interesele mulțimii din țara aceasta, intereselor plugarilor, s'a dovedit a fi fundamental greșită.

Renașterea agriculturii

Sunt trebuincioase industriile și băncile, ca unelte ale statului, dar nu Statul ca unelță a lor (aplauze). Dar e tot așa de trebuincios să se desvolte prin propriile lor puteri, și nu de pe spinarea agriculturii sărăcite. Vedeti un lucru: ani de zile s'a crezut că agricultura este de lăsat pe seama lui Dumnezeu, iar pe seama cârmuitorilor sunt băncile, comerțul și industria. Odinioară am făcut o statistică: la vre-o 400 de legi, cari priveau toate laturile vieții statului, abia 11 (sau 14) am găsit că se ocupau de viața agricolă într'o țară „în primul rând agricolă”.

Și atunci am băgat de seamă, domnilor, că după 10 ani de politică, de adevărată prigonire a agriculturii — căci a opri exportul de vite cu 10.000 lei taxă la un bou, a opri exportul grâului cu 2'50 lei taxă la kilogram însemnează a prigonii agricultura, — s'a observat, că deodată cu sărăcirea agriculturilor, a venit și primejdia închiderii porților băncilor și industriei, pentru care s'a jertfit și politică și buget și muncă națională.

Și este foarte firesc, pentru că existența acestor ramuri de viață este în strânsă legătură cu desvoltarea agriculturii. Singurul cumpărător al industriei noastre, este țaranul, iar când acesta n'ere pe ce cumpără, atunci și banca sau cutare fabrică se vede nevoită să și închidă poarta. De aceea este momentul să reparăm greșala noastră de până acum.

Observați că se petrece în întreagă lumea o mișcare de ajutorare a agriculturii. Germania, Anglia, Cehoslovacia, cari toate sunt țări industriale, au început dela un timp încoace să dea o mai mare atenție agriculturii.

Cu atât mai mult se cuvine ca la noi, țară de plugari, să ne ațintim urechea cu toții, să ascultăm cu tragere de inimă cântecul ciocârlii, care zboară de sub brazdă, se înalță în văzduhuri și de acolo de sus,

cere atențiune pentru ogoare și cântă slavă pentru munca pașnică și cinstită a plugarilor. (Aplauze prelungite. Adunarea, în picioare, ovaționează pe dl ministru al agriculturii).

Starea câmpului

Ploile căzute la vreme au reparat toate întârzierile pricinuite de frigul de primăveră la semănături. Cu toate că însemnările de primăveră s'au făcut târziu, vremea bună, ploile calde căzute în tot cursul lunei Mai și până astăzi, au făcut ca semințele să răsără și să crească mai repede, așa că întârzierile să nu se mai observe.

După rapoartele trimise de consilieratele agricole la ministerul de agricultură în București, în tot Ardealul și Banatul, câmpul se prezintă peste toate așteptările de bine. Atât grânele, cât și porumbul sunt foarte frumoase. Vom avea anul acesta belșug de cereale, poame și nutreț (afară, bineînțeles de cazul că le-ar strica de aici înainte vre-o grindină).

Aceleași vești bune vin și din ținuturile vechiului Regat. În Basarabia de asemenea starea câmpului e foarte bună. Populația din această provincie a fost destul de încercată enii trecuți, când seceta a distrus toate semănăturile. Numai în unele părți ale Dobrogei a fost anul acesta secetă mare, care a făcut stricăciuni, atât la semănăturile de toamnă, cât și la cele de primăveră.

Privind-o însă, în general situația semănăturilor din țară, avem toate motivele să nădăjduim într'o bună recoltă, deși situația dela începutul primăverii fusese deosebit de îngrijorătoare.

Răspunsul Ungariei la protestul României

Discursul batâtos, rostit de prim-ministrul Ungariei, contele St. Bshlen, cu prilejul desvelirii monumentului morșilor unguri din războiu, a provocat o mare tulburare în sânul Europei centrale. Și mai ales statele din Mica Înțelegeră, văzând că cei dela Budapesta suferă de aiureli, au hotărât să facă atent guvernul din Budapesta, îndrumându-l să și schimbe politica de provocare.

De aceea guvernele celor trei state au făcut fiecare câte un demers. Români, voind să fie mai energică, a făcut un demers (protest) în scris. Conducătorii dela Budapesta s'au văzut așadar nevoiți să se explice în fața Micii Înțelegeri. Iugoslaviilor și Cehoslovaciilor le-a dat câte un răspuns prin grai viu (după cum a fost și observarea lor), iar României a trebuit să-i răspundă în scris.

Se pare, însă, că acum când s'au văzut încolțiiți, Ungurii vor să și întoarcă vorba. În răspunsul ce l-au dat Iugoslaviilor și Cehoslovaciilor, ei vorbesc de gândurile lor pașnice și de dorința lor de a trăi în bună vecinătate cu statele din Mica Înțelegeră. E drept, că în răspunsul lor ei amintesc că nu pot fi împăcați cu tratatul de pace dela Trianon, dar totodată spun și aceea, că nu urmăresc planuri războinice pentru schimbarea acestui tratat.

În deosebire de răspunsurile date Iugoslaviilor și Cehoslovaciilor răspunsul dat României este mult mai domolit. Se vede că și au dat seama cu cine au de a face și s'au lăsat de apucăturile războinice de până acum. Numai cât trebuie să constatăm un lucru ciudat: Ungurii sunt aici războinici, aci pașnici, după cum bate vântul.

Chestiunea optanților

S'au rupt tratativele dela Viena

Cititorii noștri cunosc destul de bine istoria procesului dintre statul român și moșterii din Ungaria, a căror averi (din Ardeal și Banat) au fost expropriate pe seama populației nevoiașe. De altfel am scris și noi în atâtea rânduri despre această chestiune.

Procesul a fost purtat câțiva ani pe la Liga Națiunilor, unde dl Nicolae Titulescu, de prezent ministrul nostru la Londra, a apărut într'un chip atât de strălucit dreapta cauză a României. Prin glasul d-sale a răsunit în adunarea Societății Națiunilor, strigătul unui întreg popor care nu voia să se lase jefuit de poștele fără de saț ale câtorva bogătași. D-sa a arătat streinătății că ceace s'a făcut în România a fost o poruncă a vremurilor în cari trăim.

Consiliul Ligii Națiunilor a sosit de potrivit să îndrumeze cele două state să se înțeleagă cum vor ști ele mai bine. Ar fi fost de sigur calea cea mai bună, pentru a se ajunge la un bun sfârșit. Și astfel au început tratativele la San Remo (în Italia), apoi la Viena, între delegația română și cea maghiară.

Delegația română, potrivit îndrumărilor primite din partea guvernului și potrivit dorinței nesfârșite a întregii țări, a plecat și acum la Viena cu gândul bun de a pune capăt procesului cu optanții. În tot decursul tratativelor, românii au arătat cea mai mare bunăvoință și s'au străduit în fel și chip spre a se ajunge la o învoială cinstită.

Deși numai Dumnezeu ne știe și greutățile noastre launtrice, totuși delegația română a consimțit să dea moșterilor unguri o foarte însemnată sumă, drept despăgubiri. În urma acestui gest din partea României, întregă lumea a rămas incredințată de bunăvoința noastră. Așa că se aștepta de pe o zi pe alta să se încheie definitiv procesul dintre noi și unguri.

Dar și-ai găsit-o! Se vede că delegația maghiară a mers numai de formă la Viena, căci ea știa dela început că nu se va ajunge la nici un rezultat. Probabil că a primit chiar îndrumări de această natură dela Budapesta. Numai așa ne putem tâlmăci îndărătnicia delegației maghiare. Orice străduință de înțelegere omenească făcută de români, se isobia de încăpăținarea întru nimic moșterii a ungarilor. Ei n'au dovedit în decursul târguțelor dela Viena pic de bunăvoință sau dorință de împăcare.

Ba dimpotrivă. Delegația maghiară se silea pe toate căile să trăgăneze procesul. Cum și de ce, asta numai ei o știu. Și ce e mai mult, în același timp când la Viena noi purtam tratative de împăcare a pricinii optanților, primul-ministru Bethlen a ținut faimosul său discurs pentru schimbarea tratatelor de pace, care discurs lovia deadreptul și în România.

Ort, în urma tuturor acestor obrăsnici, guvernul nostru a văzut că nu mai poate avea aceeași atitudine ca până acum. El nu putea îngădui ca cineva să-și bată joc de străduințele sale cinșite.

Și astfel, iubite cititorii, târguțurile dela Viena au fost din nou întrerupte. Delegația noastră a plecat spre casă și cea ungarască deasemenea. Acum e probabil, că chestia optanților va ajunge din nou în fața Ligii Națiunilor.

Pentru refacerea drumurilor

Din partea primă a împrumutului nostru s'a dat o sumă de 500 milioane lei, pentru refacerea drumurilor și podurilor din Basarabia, Munții Apuseni și Sighetul Marmăției. Această sumă a fost pusă la îndemâna ministrului de lucrări publice, care a și anunțat o seamă de licitații pentru lucrările prevăzute în programul acestui an. Zilnic se țin, la ministerul de lucrări publice, licitații pentru lucrări în valoare de 2 până la 14 milioane lei. Cea mai mare parte a licitațiilor au și fost încheiate.

Cel mai târziu la începutul lunii Iulie, lucrările vor începe pe teren astfel că sunt nădejdi, ca până în Octombrie să se înfăptuiască o bună parte a programului pentru refacerea drumurilor, atât din Basarabia, cât și din țara Moșilor și Sighet.

Primul ministru englez și chestiunea minorităților

Hotărârea adusă de Consiliul Ligii Națiunilor în chestiunea minorităților, a avut darul să mulțumească pe cele mai multe state din lume. Această hotărâre garantează, pe deoparte interesele superioare ale țărilor cu minorități și pe de altă parte păstrează nestirbite drepturile minorităților.

Dar iată, că abia s'au încheiat desbaterile dela Madrid, și chestiunea minorităților a fost din nou adusă în discuție. De astă dată ea a fost scormonită de prim-ministrul Angliei, dl Macdonald. D-sa a publicat un articol într'o gazetă cu numele „Sunday Times” în care spune că se pot da minorităților drepturi de limbă și politice mai largi ca până acum.

Decă acestea s'ar îndeplini, ar aduce mari tulburări în sânul popoarelor. Ba la un moment dat ar putea primejdui însași pacea lumii. De aceea articolul dlui Macdonald s'a isbit de împotrivirea tuturor guvernelor din Europă, (afară bineînțeles, de Ungaria și Germania). Guvernul francez, italian, român, cehoslovac, iugoslav, precum și altele, îndetăce au aflat de cuprinsul articolului primului ministru englez, și-au ridicat glasul lor de protestare. Toate aceste țări au dat să se înțeleagă, că ele sunt potrivnice punctului de vedere al dlui Macdonald.

În fața acestei situații prim-ministrul Angliei s'a cugetat mai bine și și a văzut greșala. Pentru ca s'o îndrepte a publicat într'o altă gazetă un articolăș în care spune, că cele spuse privitor la minorități au fost scrise cu câteva luni înainte de a veni la putere. Prin urmare — scrie d-sa — acele declarații nu formează punctul meu de vedere de azi, când sunt prim-ministrul Angliei.

În urma acestora, spiritele s'au mai domolit. Chestiunea minorităților va trebui să rămână în felul cum a statorit-o Consiliul Ligii Națiunilor la Madrid. Orice altă schimbare nu se va putea aduce fără învoirea statelor interesate. Căci dacă ar fi altfel, unde am ajunge?

Dl Beneș despre minorități

Ministrul de externe al Cehoslovaciei este un cap luminat, cu vederi largi în treburile politice. Părerile lui au fost în totdeauna luate în seamă și respectate. De aceea am sosit de bine să arătăm cititorilor noștri, cari sunt părerile d-sale în mult frământata chestiune a minorităților.

„Nu vreau să spun — a declarat dl Beneș — că ar fi exclusă (înălțurată) pentru totdeauna vre-o schimbare a protecției (ocotirei) minorităților. Nu trebuie uitat însă, că situația minorităților se deosebeste după țara în care trăiesc, și atârnă de starea culturală și politică a țărilor cari găzduesc minorități.

Piedica cea mai mare pentru învredirea ocrotirii este faptul că această ocrotire nu e la fel și nu poate trece niciodată oarecari margini. Ocrotirea internațională dela Geneve poate fi folosită numai ca ultima armă, dacă li-se ia minorităților cele mai mici drepturi. De aceea și ele (minoritățile) să nu pretindă lucruri cari ar fi dăunătoare statelor cari le găzduesc.”

Credem, că nu mai e nimic de adăugat la spusele dlui Beneș. Ele vorbesc îndejuns Aceasta să o ia în seamă și minoritățile noastre.

Anglia reia legăturile cu Rusia

Cu venirea la putere a partidului laburist, în cap cu Macdonald, politica din afară a Angliei e pe cale de a suferi anumite schimbări. Ca un prim început în această privință, se vorbește despre reluarea legăturilor cu Sovietele.

De altfel, Anglia a mai încercat acest lucru, acum câțiva ani, când era la guvern tot Macdonald, dar atunci chestiunea ajunsese într'o situație foarte gingașe: Bolșevicii s'au folosit de acel prilej și au stârnit o mare grevă printre muncitorii din Anglia, grevă care a pricinuit pagube uriașe. Și astfel tratativele dintre cele două țări au fost întrerupte.

Astăzi guvernul lui Macdonald crede din nou, că ar putea să reia legăturile de prietenie cu Rusia. Ziarele din Norvegia spun chiar, că ministrul de externe englez Henderson va cere ministrului Norvegiei la Londra, să mijlocească reluarea legăturilor diplomatice dintre Anglia și Rusia sovietică. Că va isbuti sau nu e altă treabă. Vorba e, că urmările ce vor decurge din această apropiere vor fi ele sau nu binefăcătoare?..

Știri diferite

Un pod între România și Bulgaria. Ziarul bulgar „Politica” din Sofia anunță construirea unui pod de cale ferată între România și Bulgaria. I-se dă acestui plan o deosebită însemnătate politică și economică.

Hydroavioanele italiene cari au făcut sborul dealungul mării Mediterane, trecând și pe la noi, s'au reîntors cu bine în Italia. Li-s'a făcut o primire călduroasă. Generalul Balbo, conducătorul escadrilei, a plecat în sbor la Roma, pentru a face un raport guvernului. Dl Mussolini s'a arătat foarte mulțumit de felul cum s'a îndeplinit sborul.

O groaznică nenorocire la New-York. În marele oraș american sunt trenuri cari umblă prin aer. Șinele sunt așezate pe un fel de stâlpi de piatră și fier. Un astfel de tren a intrat într'un alt tren care sta în fața lui. Două vagoane au fost complect sfărmate. Un taxator a fost ucis și 30 de persoane greu rănite.

Ce face un lup turbat. Într'o zi din săptămâna trecută, pe când săteanul Ion Turtă, din comuna Bănărești (județul Bălți Basarabia), se întorcea dela câmp, a fost ajuns, la marginea satului, de un lup care s'a aruncat asupra lui mușcându-l de obraz. La țipetele lui Turtă au alergat alți câțiva săteni, cari au fost mușcați și ei de fiară. Un jandarm care a voit să tragă în fiară, a fost trântit la pământ de aceasta. După ce a mușcat vre o 8 săteni, lupul a luat-o la goană din satul Bănărești îndreptându-se spre Zugrești, la 2 kilometri depărtare, unde a mai mușcat 11 oameni. Pe când lupul s'a aruncat asupra unui sătean a fost omorât cu un topor de flăcăul Atanasie Bortă. Cei mușcați au fost internați cu toții la spitalul din Chișinău. A fost adus deasemenea și capul lupului, care s'a constatat că a fost turbat.